

СИЛАБУС КУРСУ

ФІНАНSOVA TA MEДІA ГPAMOTHІCTЬ

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення

Освітньо-професійна програма: «Соціальнозабезпечення»

Рік навчання: 4

Семестр: 8

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівники курсу: к.е.н., доц. **ЛУЦИШИН Олег Орестович**

Контактна інформація: tetyana.kizyma68@gmail.com; тел. +38 (098) 259 36 65

Опис дисципліни

Дисципліна складається з двох модулів: «Фінансова грамотність» та «Медіа грамотність».

Дисципліна «Фінансова та медіа грамотність» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навиків щодо: ефективного управління особистими фінансами у контексті підвищення рівня фінансової грамотності; використання на практиці новітніх фінансових технологій формування оптимального інвестиційного портфелю; протидії фінансовому шахрайству та визначення загроз особистій фінансовій безпеці. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення новітніх фінансових та цифрових послуг, що надаються через мобільний телефон, послуг у соціальних мережах, альтернативних способів платежів, маркетплейсів, використання штучного інтелекту в цифровому медіа просторі, сутності цифрової ідентифікації та біометрії; формування у студентів знань та навиків у сфері технологій та медіа комунікацій. У ході навчання будуть розглядатися та опрацьовуватися кейси щодо: медіа грамотності; вміння працювати в команді та приймати рішення на основі аналізу даних з відкритих джерел; моніторингу та виокремлення фейкової інформації; створення власного медіа контенту та налагодження медіа комунікацій; безпеки та розв'язання проблем у медіа середовищі; протидії булінгу та підвищення професійної кваліфікації впродовж життя.

Дисципліна формує нові компетентності поза спеціальністю. Викладання дисципліни не потребує однорідної аудиторії.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Фінансова грамотність			
2 / 1	Тема 1. Фінансова грамотність: сутність, необхідність, основні компоненти. Вплив психології грошей на формування фінансово грамотної особистості	Отримання навиків щодо оцінки власного рівня фінансової грамотності та напрямів його підвищення в сучасних умовах. Ознайомлення з психологічними аспектами сприйняття грошей і векторами їх впливу на розвиток особистих фінансів та формування фінансово грамотної особистості.	Тести, кейси

2 / 1	Тема 2. Інструменти та технології формування сімейного бюджету і планування особистих фінансів	Ознайомлення із специфікою та сучасним інструментарієм особистого фінансового планування, отримання навиків зі складання особистого (сімейного) бюджету.	Тести, кейси
2 / 1	Тема 3. Податки і податкова культура	Ознайомлення із сутністю, необхідністю та видами податків, особливостями системи оподаткування доходів і майна громадян, системою он-лайн платежів та станом податкової культури в Україні.	Тести, кейси
2 / 1	Тема 4. Заощадження та інвестиційна грамотність населення	Ознайомлення з сучасними можливостями участі громадян в інвестиційному процесі, оволодіння специфікою використання основних фінансових інструментів, набуття навиків формування особистого інвестиційного портфеля.	Тести, задачі, кейси
2 / 1	Тема 5. Фінансова поведінка громадян у контексті підвищення рівня фінансової грамотності	Отримання знань щодо основних видів, моделей та стратегій фінансової поведінки населення, формування вміння аналізувати особисту фінансову поведінку та визначати напрями її активізації з урахуванням передового зарубіжного досвіду у цій сфері	Тести, кейси, практичні завдання
2 / 1	Тема 6. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека	Ознайомлення із сутністю, ознаками і різновидами фінансового шахрайства (інтернет-шахрайство, шахрайство з платіжними картками, мобільне шахрайство, фінансова піраміда) та технологіями протидії фінансовому шахрайству в сучасних умовах. Аналіз основних індикаторів фінансової безпеки громадян, формування вміння визначати загрози особистій фінансовій безпеці.	Тести, кейси

Медіа грамотність

2 / 2	Тема 7. Медіа грамотність та медіа комунікації. Стоп фейк.	Ознайомлення з системою перегляду, пошуку і фільтрації даних у сучасному медіа просторі. Вміння критично оцінювати та інтерпретувати дані, інформацію та цифровий контент; перевіряти надійність джерел інформації; протидіяти пропаганді; управляти даними. Опанування методів медіа комунікацій, самореалізації та особистого розвитку у цифровому суспільстві; взаємодія, поширення та обмін даними в медіапросторі; сторітейлінг та постмейкінг. Ознайомлення з специфікою функціонування цифрового громадянства, відповідальністю, правовими та етичними нормами, мережевим етикетом.	Тести, практичні завдання, кейси
2 / 2	Тема 8. Медіаконтент та фінансові послуги через мобільний телефон.	Зрозуміти, як телефон може стати квитком у світ послуг, отримати доступ до інформації та інших мобільних послуг за допомогою мобільних додатків, навчитись проводити платежі та перекази за допомогою телефону.	Тести, практичні кейси

2 / 1	Тема 9. Послуги в соціальних мережах. Альтернативні види платежів та розрахунків.	З'ясувати мету та методики аналізу профілів у соцмережах для подальшого скорингу та пропозиції персоналізованих послуг для потенційних клієнтів, як за допомогою чат-ботів побудувати довірливі стосунки між провайдером та споживачами послуг, навчитись використовувати інтерактивні платформи для обслуговування клієнтів. Використання платіжних терміналів, безконтактних та мобільних платежів, QR-платежів, електронних та цифрових гаманців, операції з криптовалютами, ознайомлення з правилами використання електронних грошей.	Тести, кейси, практичні завдання
2 / 1	Тема 10. Нові бізнес-моделі та використання штучного інтелекту на ринку цифрових послуг.	Маркетплейси. Розгляд основних платформ-агрегаторів послуг, з'ясування їх впливу на трансформацію ринку продаж послуг. З'ясування сутності маркетплейсів та чому маркетплейси, які фінансують малий і середній бізнес та пропонують мікрокредитування, стають прямими конкурентами банків. Використання штучного інтелекту для автоматизації послуг, у контакт-центрах для відповіді на клієнтські запитання, перекладу на різні мови, покращення сервісу. Застосування штучного інтелекту для попередження і виявлення шахрайства.	Тести, кейси, практичні завдання
2 / 2	Тема 11. Цифрова ідентифікація та біометрія. Електронний документообіг. Цифрове громадянство.	Як проводиться ідентифікація та підтвердження особи користувачів. Види цифрової ідентифікації на основі біометричних даних. Використання уніфікованих біометричних інтерфейсів для використання нових цифрових рішень. Електронний цифровий підпис та електронний документообіг. Послуги з електронного е-врядування.	Тести, кейси, практичні завдання
2 / 2	Тема 12. Безпека в медіа просторі. Розв'язання проблем у цифровому суспільстві.	Ознайомлення із: засобами безпечного використання медіа простору; захистом персональних даних та боротьбою з плагіатом; правом на приватність; захист від шахрайства, зловживань, булінгу; захистом здоров'я і благополуччя, довкілля. Самооцінка рівня власної цифрової медіа компетентності, виявлення та усунення наявних прогалин. Вирішення життєвих проблем за допомогою цифрових та медіа технологій.	Тести, кейси, практичні завдання

Літературні джерела

1. Гриджук Д. Про необхідність зрозумілих програм підвищення фінансової грамотності простих людей. URL: <http://www.ukrbanks.info/article/Dmitrii-Gridzhuk-o-neobhodimosti-vnjatnyhprogramm-povyshenija-finansovoi-gramotnosti-prostyh-ljudei.html>

2. Методика викладання фінансової грамотності: навч. посібн. / за ред. д.е.н., проф. Кізіми Т.О. і д.пед н., доц. Ребухи Л.З.; 2-е вид., перероб. і доп. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 220 с.

3. Національний банк України «Як війна вплинула на безготівкові розрахунки: картковий ринок у квітні». 20 червня 2022. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/yak-viy-na-vplynula-na-bezgotivkovi-rozrahunki-kartkoviy-rinok-u-kvitni>

4. ФінТех в Україні: звіт Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» та інноваційного парку UNIT.City. URL: http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf

5. DeVere Grou. FinTech «Digital Solutions backed by personalised financial advice» URL: <https://www.devere-group.com/fintech/>; Julija A. Fortunly «These Fintech Statistics Show an Industry on the Rise». February 11, 2022. URL: <https://fortunly.com/statistics/fintech-statistics/>
6. Jastra Ilic. Finanso «Digital Payments in Europe to Surpass \$802bn Transaction Value This Year». Senast uppdaterat: april 21, 2022. URL: <https://finanso.se/digital-payments-in-europe-to-surpass-802bn-transaction-value-this-year/>
7. Ukrainskyi kataloh fintekh-kompanii 2021. URL: <https://fintechua.org/market-map>

Додаткова:

1. Вишневський В. П., Вієцька О. В., Гаркушенко О. М., Князєв С. І., Лях О. В., Чекіна В. Д., Череватський Д. Ю. Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку. Київ: Інститут економіки промисловості НАН України, 2018. 192 с.
2. Кізіма Т. Кредитна поведінка домогосподарств: структурно-аналітичний аспект. Світ фінансів. 2019. Вип. 1 (58). С. 7-18.
3. Кізіма Т., Кізіма А. Ідентифікація причин та потенційних наслідків фінансового шахрайства. Вісник ТНЕУ. 2019. Вип. 2 (92). С. 47-56.
4. Кізіма Т., Хамига Ю. Фінансове шахрайство: теоретична концептуалізація та економічне підґрунтя. Світ фінансів. 2019. Вип. 2 (59). С. 109-123.
5. Джорж Семюель Клейсон Найбагатший чоловік у Вавилоні. К.: Наш Формат, 2020. 136 с.
6. Програма розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP-II) URL: http://www.finrep.kiev.ua/structure/finedu/general_ua.php
7. Теґмарк М. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. Київ: Наш формат, 2020. 432 с.
8. Carillo E. C. MLA Guide to Digital Literacy. Modern Language Association of America, 2019. 148 p.
9. Carr Paul R., Hoehsmann M., Thésée G. Democracy 2.0: Media, Political Literacy and Critical Engagement. BRILL, 2018. 260 p.
10. Dvorkin J. Trusting the News in a Digital Age: Toward a "New" News Literacy. John Wiley & Sons, 2021. 176 p.
11. Evans A., Martin K., Poatsy M. A. Technology in Action Complete. Pearson, 2019. 624 p.
12. Garad Alaa, Gold Jeff The Learning-Driven Business: How to Develop an Organizational Learning. Ecosystem Bloomsbury Publishing, 2021. 336 p.
13. Global FinTech Adoption Index 2019. URL: <https://asd-team.com/blog/global-fintech-adoption-index-2019-report-highlights/>
14. Turner K. H. The Ethics of Digital Literacy: Developing Knowledge and Skills Across Grade Levels. Rowman & Littlefield, 2019. 200 p.
15. Vogler C. Money in the Household: Some Underlying Issues of Power. Sociological Review. 2018. Vol. 46. №4. P. 687-713.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування – заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та роботи над кейсами.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1 теми 1-6 (підсумкове тестування)	Заліковий модуль 2 теми 7-12 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (КПІЗ, Есе, групове дослідження)	Разом
30%	40%	30%	100%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ усне опитування – 5 балів за тему (макс. 30 балів); ▪ виконання творчих завдань/проектів – 5 бали за тему (макс. 30 балів); ▪ модульна контрольна робота / тестування – макс. 40 балів. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ усне опитування – 5 балів за тему (макс. 30 балів); ▪ виконання творчих завдань/проектів – 5 балів за тему (макс. 30 балів); ▪ ректорська контрольна робота / тестування – макс. 40 балів. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Підготовка КПІЗ, Ессе, групового дослідження – макс. 40 балів ▪ Захист КПІЗ, Ессе, групового дослідження – макс. 20 балів ▪ Тренінг (пітчінг ідей та захист проектів) – макс. 40 балів 	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом